

[Ministeren for kulturelle anliggender.]

selvstændighed blevet trinvis reduceret, bl. a. ved at Danmarks radios anlægsudgifter er blevet inddraget under de flerårige budgetter, de budgetrammer, der er lagt, under personaleområderne og under personalelofterne. Der kan i denne forbindelse være grund til at anføre, at denne udvikling ikke har været mindst markant under den sidste regering, hvilket man vil kunne få bekræftet ved at kaste et blik i betænkningen fra det såkaldte Hvidt-udvalg.

Danmarks radios økonomiske selvstændighed er i dag i realiteten så stærkt reduceret, at en henvisning hertil ikke kan modsvare de fordele og hensyn, der taler for at gå over til statsfinansiering af Danmarks radios virksomhed. Spørgsmålet om en omlægning af finansieringsformen hører imidlertid nøje sammen med de mange forhold, der er behandlet i radiokommissionens betænkning. Denne betænkning sendes nu til udtalelse i radiatorådet, og når radiatorådet har fremsat sine bemærkninger, vil man i ministeriet fortsætte overvejelserne med henblik på fremsættelse af et forslag til en ny radiospredningslov. Spørgsmålet om finansieringsformen vil indgå heri. Det bliver således i sidste instans folketetinget, der kommer til at tage stilling til spørgsmålet om finansieringsformen.

Poul Schlüter: Må jeg sige til ministeren, at jeg forstår da godt, at han har lyst til at arbejde for en rationalisering i Danmarks radio. Men jeg tror, det vil vise sig, at de fordele, som kan opnås igennem licensens afskaffelse, bliver meget, meget små.

Man kan nok sige, at sortseerproblemet forsvinder, men til gengæld vil en del af det, som hidtil kom ind igennem licensen, nok smutte i form af uerholdelige skatter, især da fordi man slipper for den pression, der har ligget i, at tv-motageren kunne plomberes ved manglende betaling. Det vil man formentlig ikke kunne i fremtiden, når folk undlader at betale deres almindelige skatter.

Jeg vil også gerne sige til ministeren, at de administrative besparelser, som man kunne tænke sig stod i forbindelse med en nedlæggelse af licenskontoret, er jeg noget tvivlende over for. Det ville være helt i strid med Parkinsons lov, der jo har mindst samme vægt som den danske grundlov, der-

som licenskontorets nedlæggelse også medførte, at Danmarks radio kunne undvære det hidtidige personale. Sådan plejer det ikke at gå i den offentlige forvaltning.

Men jeg vil gerne sige til ministeren, at jeg er glad for bemærkningen om, at dette problem vil blive taget op i sammenhæng, og jeg forstår ministeren i dag således, at der ikke bliver tale om, at licensspørgsmålet skal løses separat; det vil blive taget op i forbindelse med en samlet behandling af et nyt forslag til radiospredningslov. Jeg synes, det er en fornuftig linje, som dermed er blevet låst fast.

Ministeren for kulturelle anliggender (Niels Matthiasen): Jeg skal kun sige, at hr. Poul Schlüter talte, som om Parkinsons lov var en fast vedtaget kendsgerning. Det tror jeg ikke på. Jeg mener, vi skal overflodiggøre den, og jeg vil gerne sige, at hvis man frigør arbejdskraft, kan den, selv om den ikke forsvinder, måske sættes ind på mere produktive områder, så der blev en bedre service for seerne. Jeg savnede, at hr. Poul Schlüter gik ind i mine betragtninger om, hvad vi i øvrigt har af servicetjeneste her i landet på museer og biblioteker. Man kommer næppe uden om, at tv og radio er de medier, der når længst ud til befolkningen.

Når man fremhæver farve-tv, vil jeg sige, at det er situationen i dag, men inden radiospredningslovsforslaget bliver fremsat, behandlet og vedtaget, er vi et godt stykke fremme ad vejen, og så er det nok sandsynligt, at forholdet mellem almindelige gråhvidseere og farveseere er forandret ganske betydeligt. Det, vi skal lovgive for, er jo ikke situationen i dag, men situationen, når lovene træder i kraft. Vi skal lovgive for i morgen og ikke for i dag.

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af borgerlig straffelov. (Skattesvig og indsmugling).

(Lovforslaget (nr. 13) findes i tillæg A. sp. 231, fremsættelsen i tidenden sp. 340).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Tastesen: Med det lovforslag, som nu skal behandles, har regeringen taget det første skridt til at nedbryde et klasseskel derved, at groft skattesnyderi og erhvervsmæssigt smugleri overføres til straffelovens kapitel om berigelsesforbrydelser. Det næste skridt skal vi tage her i folketinget ved at vedtage forslaget, og efter at have gennemlæst behandlingen, da forslaget sidst var til behandling den 11. marts i år, er jeg ikke i tvivl om, at folketingets holdning til forslaget vil være positiv.

Med hensyn til det tredje skridt: gennemførelse af forslaget i praksis, har jeg derimod nogen tvivl. Vore domstole har til dato ikke villet være med til at bedømme berigelseskriminalitet mod den offentlige sektor med samme strenghed som berigelseskriminalitet mod den private ejendomsret. Almindeligt tyveri af selv mindre beløb er blevet bedømt en strenghed, der har kunnet give op til flere års fængsel. Derimod er selv den groveste form for skattesnyderi til dato højest blevet takseret til 3 måneders fængsel. Denne forskelsbehandling ønsker vi i socialdemokratiet at få bragt til ophør. Derfor kan vi tiltræde forslaget om, at strafferammen udvides til 4 års fængsel, samtidig med at den groveste form for berigelseskriminalitet i forbindelse med skattesnyderi eller smugleri placeres i straffeloven. Det vil jo fortsat være således, at de mindre lovovertrædelser vil være placeret i skattekontrolloven og i toldloven.

Generelt er vi ikke tilhængere af, at der skal føres en strengere kriminalpolitik her i landet. Det, vi ønsker, er en omkriminalisering. Vi kan ikke fortsætte med et system, hvor det etablerede samfund sætter ind med strenge straffe over for et mindretal, der oftest er rekrutteret hos den del af befolkningen, der socialt eller intelligensmæssigt er mest handicappet og derfor har følt sig presset ud i kriminalitet, samtidig med at flere af samfundets velbærgede kan snyde i skat, uden at de af den grund idømmes nogen fængselsstraf.

Nu skal denne holdning til omkriminalisering ikke forstås således, at vi ønsker udvidet antallet af pladser i vores fængselsinstitutioner. Tværtimod vil det nok i de fleste situationer være således, at bødestraf er

mere hensigtsmæssig end frihedsstraf, når det drejer sig om skattesnyderi og smugleri. Men så skal det samtidig siges, at en øget kriminalforsorg i frihed vil være mere hensigtsmæssig i mange situationer, når det drejer sig om almindelig berigelseskriminalitet f. eks. i form af tyveri.

Det, som sagen her drejer sig om, er, at fra den 1. januar 1972 er det ikke finere at snyde i skat, end det er at begå anden form for berigelseskriminalitet. Det er vigtigt, at alle bliver klar over, at har kriminaliteten en grov karakter, kan straffen gå helt op til 4 års fængsel, hvis ellers dommerstanden vil vise vilje til at nedbryde dette klasseskel.

Hanne Budtz: I det konservative folkeparti har vi til stadighed givet udtryk for, at vi vil være med til at modvirke skatteunddragelser dels gennem skattekontrollen, dels ved straffebestemmelser. Under behandlingen af bl. a. skattekontrolloven her i det høje ting den 28. oktober gav min partifælle hr. Hastrup da også udtryk for det samme, idet skatteundragelser simpelt hen sker på medborgernes bekostning.

Dette lovforslag hænger nøje sammen med kontrolloven, men betyder altså, at de særlig grove overtrædelser nu skal straffes hårdere og indføres i straffeloven. Idet jeg for en ordens skyld præciserer, at vi er ikke uenige i dette og heller ikke i lovforslaget, vil jeg ikke undlade at bemærke, at vist samtlige partier i øjeblikket på deres program har afkriminalisering, som det også blev nævnt af hr. Tastesen, af en hel del tidligere strafværdige områder, herunder tyveri, naturligvis mindre tyverier, og om ikke afkriminalisering, så dog i hvert fald mindre og mildere reaktioner. Det kom også til udtryk fra næsten samtlige partiers side ved et møde på Københavns universitet forleden dag i Retssociologisk Forening. Samtidig er man vist også enig om, at nye former for strafværdighed opstår ved nye former for forbrydelser. Men det forhindrer selvfølgelig ikke, at forbrydelser, som vi kender i forvejen, og som har en særlig grov karakter, må kræve alvorligere sanktioner. Det så vi også, da vi gennemførte en skærpet strafferamme for narkotikahandel.

Her drejer det sig altså om skattesvig og indsmugling af særlig grov karakter. Forslaget skal vel behandles i retsudvalget, og dér

[Hanne Budtz.]

vil jeg gerne, hvis ikke det er muligt for den højtærede justitsminister at oplyse det her, og det kan jeg ikke forlange, søge oplyst, hvorledes justitsministeren egentlig vil karakterisere skattesvig af særlig grov karakter. Er det alene beløbenes størrelse, der udgør kriteriet, eller kan det lige så vel være unddragelse af mindre beløb, men, hvor måden, det gøres på, er grov? Og kan overtræderens større eller mindre kendskab til de indviklede lovbestemmelser betyde noget? Jeg forstår på finansministeren, at vi kan imødesee lovændringer, der i hvert fald ikke gør det lettere at være skatteborger og finde ud af skattejungen her i landet.

Jeg har hæftet mig ved, at det i bemærkningerne til lovforslaget er anført, at en del af de hørte myndigheder har udtalt sig imod lovforslaget. De mener ikke, det har nogen præventiv virkning. Det må vi naturligvis også høre nærmere om i udvalget.

Ligesom vi er enige i det synspunkt, at der må ses strengt på skattesvig af grov karakter, er vi tilhængere af, at det samme synspunkt må gøre sig gældende, for så vidt angår indsmugling af særlig grov karakter. Her tales i bemærkningerne om vindingsmotivet som den typiske form. Også her vil jeg gerne have eksempler, om ikke andet så i udvalget, på, hvad den særlig grove karakter er. Er det alene et økonomisk spørgsmål, eller kan det f. eks. også dreje sig om indsmugling af farlig karakter?

Så er der det med forældelsesfristen. Det har hidtil været sådan her i landet, at både mord og manddrab, tyveri og bedrageri er undergivet forældelse, men man har ikke hidtil kunnet undgå straf for skattesvig, det har ikke kunnet forældes. Jeg må uvilkaarlig tænke på den gamle „Skriftemålet“ af Henrik Hertz, „Pater Joseph, lån mig øre“. Man kan tilstå selv de værste forbrydelser, mord og brand og alt muligt andet, og de kan tilgives, men da det ender med, at den skriftende har taget pater Josephs egne kapuner — eller statskassens egne penge, borgernes penge — fordi „nøden drev mig“, som han siger, så svares der:

„Hvad — hos mig du stjal, dit afskum!
Denne synd kan aldrig sones!“

Den har altså ikke hidtil kunnet sones, men det må være finansministeren, der har anbefalet retfærdighedens minister, at der

nu skal kunne blive tale om soning af denne synd i kraft af en forældelsesregel.

Vi er positivt indstillet over for lovforslaget og går positivt til arbejdet i udvalget.

Johan Philipsen: Jeg skal på venstres vegne give tilslutning til formålet med dette forslag og til det ordvalg, ministeren har anvendt i sin fremsættelse, og jeg skal i øvrigt give tilslutning til det, de tidligere ordførere har sagt om formålet med udvidelsen af strafferammerne. For mig er der ingen tvivl om, at den præventive virkning af en højere straf er der, den kan man ikke bestride, og jeg har selvsagt ingen ønsker om at fylde de danske fængsler. En ændring af de straffe, vi tildeler i vort samfund, er utvivlsomt påkrævet. Hr. Tastesen berigede os med et nyt ord, „omkriminalisering“. Jeg ved ikke, hvorvidt det står i den danske ordbog, men hvis hr. Tastesen dermed mener en omvurdering af straffens størrelse, er jeg enig, og jeg vil gerne have sagt, at vi skal skynde os at blive enige om den omvurdering, for selve ordet „afkriminalisering“ fylder i hvert fald mig med den bange anelse, at hvis vi anvender det i en tilstrækkelig lang årrække, er der en lang række mennesker, der ikke ved, hvad man må og ikke må. Derfor beder jeg om, at vi får den fase overstået hurtigst muligt.

Jeg skal give tilslutning til forslaget om en forældelsesfrist på 10 år, og så har jeg i øvrigt et par spørgsmål til justitsministeren.

Justitsministeren har tidligere som ordfører for socialdemokratiet ved et VS-forslag sagt noget, jeg ikke helt forstår. Det står i Folketingstidende 1969-70, sp. 6709, og går, omtrent citeret korrekt, ud på, at vi har en række straffebestemmelser i særlovgivningen, og at overføre dem til straffelovgivningen er en opgave, der ikke kan løses i de første mange år. Det er sagt for halvandet år siden. Så er det vel naturligt, at jeg spørger justitsministeren: hvorfor er hans udtalelse fra sidste år ikke mere gældende? Jeg finder nemlig ikke i det, der er fremsat, nogen egentlig begrundelse for, hvorfor der er kommet den ændring.

Så er der det, fru Hanne Budtz nævnte om, at en del af de hørte myndigheder har erklæret sig imod forslaget. Vi må for en ordens skyld have at vide i udvalget, hvad disse myndigheder har sagt, og få lejlighed

[Johan Philipsen.]

til at vurdere, hvorvidt indvendingerne er væsentlige eller uvæsentlige.

Må jeg endvidere spørge justitsministeren: det fremgår af hans tidligere udtalelser om en sag, der ligner denne til forveksling, at dengang var det en udtalelse fra straffelovrådet, man ønskede sig. Nu er der kommet en indstilling fra en arbejdsgruppe. Hvor er straffelovrådet blevet af i denne sag? Det vil vi også gerne have at vide i det kommende udvalg.

Men må jeg i øvrigt henvise til ministerens fremsættelse, til ministerens eget ordvalg om „dem, der bevidst beriger sig“, og så føje nogle ganske få betragtninger til. Dette område har med en lang række danske statsborgere at gøre, der er uheldige parthavere i en kompliceret lovgivning, hvis enkeltheder de vanskeligt kan forstå, og deres arbejdsmæssige muligheder for at efterleve lovgivningen er særdeles ringe.

Det går jo ofte sådan, at administrationen af de mange ting tager magten fra folk, og når der så kommer sygdom til eller en revisor udebliver, kommer de i den situation, at de godt ved, at de er ude i noget, der ikke er helt rigtigt, men hvor deres muligheder for at ændre situationen er meget små. Derfor håber jeg, at denne lovgivning, hvis hovedsigte jeg er enig i, må blive administreret efter det særdeles korrekte ordvalg, som ministeren brugte: „... udviser samme forbryderiske sindelag“.

Vi giver tilslutning på venstres vegne; vi vil gerne have de par spørgsmål klaret op i udvalget, og så håber vi, at vi kan afslutte behandlingen i enighed.

Gudme: Dette lovforslag er en naturlig følge af det forslag til ændring i kontrolloven, vi behandlede her i tinget i torsdags. Vor ordfører da var hr. Bernhard Baunsgaard, der var positiv over for forslaget til ændring i kontrolloven — eller skattekontrolloven, som den nu skal hedde — og jeg er på linje med ham i så henseende. Vi er positive over for den ændring i straffeloven, der følger af ændringen i skattekontrolloven.

Men jeg vil gerne samtidig sige til hr. Tastesen, når han før var inde på, at dette lovforslag burde betyde en almindelig skærpelse af de domme, der falder i skatteund-

dragelses- og skattesvigsager, at dér er jeg ikke sikker på, at jeg kan følge ham. Det, vi her giver mulighed for, er at forhøje straffesammen til 4 års fængsel for de særlig alvorlige tilfælde af skattesvig, og det er også i orden, at denne mulighed er til stede. Men udmålingen af straf inden for den straffesammen, der her er givet, bør fortsat være domstolenes opgave. Jeg tror ikke, det er folketingets opgave at komme med en pegepind til domstolene. Under behandlingen af kontrollovsforslaget i torsdags havde hr. Bernhard Baunsgaard en lidt knubbet ordveksling med finansministeren om fru Jensens og hr. Hansens placering i forhold til kontrolloven. Jeg skal ikke genoplive denne diskussion her i salen; men i udvalget tror jeg vi kunne få nytte af at se på, hvor denne fru Jensen og denne hr. Hansen og andre skattesvigende skatteydere befinder sig i relation til begreberne „skattesvig med forsæt“ og „skattesvig af særlig grov karakter“. Jeg håber, at justitsministeren vil deltage i en drøftelse herom, sådan at vi kan prøve at finde de som, som de pågældende lovovertrædelser naturligt bør hænges op på.

Det andet element i lovforslaget er den nye forældelsesregel i straffelovens § 93. Denne bestemmelse finder vi i orden. Det er urimeligt, at vi indtil nu netop med hensyn til disse forseelser har haft en regel om principiel uforsædlighed. Men det er også rimeligt, at når man nu gennemfører en forældelsesregel, skal den have et indhold, der muliggør en relativt lang forældelsesfrist, fordi der jo er det, man i kriminologien kalder et stort mørketal, for denne forbrydelsesart. Skattesvig er noget, som man ofte sent vil opdage. Vi finder, at man har truffet et heldigt valg, når man har valgt en 10 års forældelsesfrist, og på dette punkt kan jeg ubetinget tiltræde lovforslaget.

Lütken: Debatten er jo, som det er sagt, for så vidt en fortsættelse af den, vi havde forleden om lovforslaget til ændringer af kontrolloven. Det nye, der er med i dag, er, at vi også skal beskæftige os med overtrædelse af toldloven. Det foreslås, at man flytter straffebestemmelsen for indsmugling af særlig grov karakter fra toldloven til straffeloven. Dette kan vi ikke være uenige i, for herved sidestiller man groft skattesnyderi

[Lüttken.]

med groft smugleri. Det, jeg savner i den tilsvarende bestemmelse, er afgiftsunddragelser af særlig grov karakter. Der kan jo være tale om særdeles grove unddragelser, f. eks. vedrørende merværdiafgift, og der kan være det ved andre indirekte skatter. Overtrædelse af bestemmelser af den slags kan gøres, om jeg så må sige, næsten systematisk og burde vel ligestilles med særlig groft skattesnyderi. Om man snyder staten og det offentlige for direkte skatter eller for indirekte skatter, er vel ikke afgørende. Jeg kunne derfor godt lide at høre fra justitsministeren, hvad der er grunden til, at man kun overfører indsmugling af særlig grov karakter til straffeloven.

Den skærpelse af lovgivningen om skattesnyderi, som vi i øvrigt skal behandle, drejer sig ikke, så vidt jeg kan se, om at ændre og skærpe hidtidig praksis for skatteunddragelser af mere beskedent omfang, ligesom det ikke tilsigtes at indsnævre det område, hvorunder man har kunnet behandle disse sager rent administrativt. Det, der tilstræbes, er, at det grovere og groveste skattesnyderi rammes hårdere. Ved bedømmelsen af, om skattesnyderi er groft, har man hidtil, så vidt jeg kan se, lagt overordentlig stor vægt på størrelsen af de beløb, der er forsøgt unddraget beskattning, dvs. at man i det store og hele har afsluttet de beløbsmæssigt mindre forseelser administrativt, hvad enten der forelå subjektivt set grov uagtsomhed eller forsæt. Heri ønsker vi ingen ændring. Vi kunne snarere ønske, at man i de retningslinjer, der blev udstukket fra finansministeriet, skabte mulighed for, at et væsentlig større antal sager blev klaret administrativt, bl. a. fordi det er en langt hurtigere måde at gøre det på, fordi det kommer nogenlunde rimelig hurtigt efter, at forseelsen er opdaget, og fordi det er langt mindre bekosteligt for alle parter.

Det, vi beskæftiger os med, er altså ikke, om hushjælpen og de med hende ligestillede snyder med indtægten fra lidt ekstraarbejde. Vi beskæftiger os med skattesnyderi, der er forsætligt, og hvor der er tale om beløbsunddragelser, som vel i hvert fald ikke kan tænkes at ligge under 25.000, 30.000 eller 40.000 kr. Der må lægges vægt på ikke blot de subjektive forhold, men i høj grad også på de objektive, således at der også

tages hensyn til, om man er ude for gentagelsestilfælde. Vi ønsker, at straffen for det virkelig grove skattesnyderi bliver sidestillet med straf for almindelige berigelsesforbrydelser af anden art, f. eks. dokumentfalsk. Derfor er vi helt enige i, at disse grove tilfælde føres over i straffeloven og derved rangerer med de øvrige berigelsesforbrydelser.

Som en modvægt mod denne skærpelse har man så som noget nyt indført en forældelsesfrist for de i denne lovgivning omhandlede forseelser. Vi er tilfredse med, at man ikke har nøjedes med, som det var på tale, at indføre en 5 års forældelse, men en 10-årig. Jeg mener ikke, der i disse forseelser kan være en forældelse på mindre end 10 år, idet der som bekendt ofte kan gå meget lang tid, fra gerningen begås, og til den bliver opdaget.

Vi kan tilsige en velvillig behandling i udvalget.

Justitsministeren (K. Axel Nielsen): Jeg er jo i den lykkelige situation, at jeg kan takke samtlige ordførere for ubetinget tilslutning til forslaget, ganske vist med forskellige kommentarer, og det er jeg vældig glad for.

Hr. Tastesen brugte udtrykket „omkriminalisering“. Det er ikke min sag at give en definition af udtrykket, det må hr. Tastesen selv gøre, og det kan gøres i retsudvalget, om ikke før. Det var hr. Johan Philipsen, der gerne ville have en forklaring på udtrykket. Jeg synes i og for sig, at det er meget godt, for det, det drejer sig om ved at overføre denne bestemmelse i straffeloven og forhøje strafferammen, er jo en ny vurdering af selve det at snyde i skat. Det må jo erkendes, at med den domspraksis, vi har, må man drage den slutning, at det ikke anses for at være lige så forkasteligt at snyde os alle sammen, nemlig staten, som at snyde den enkelte. Hvis det er udtrykkets mening, kan jeg acceptere det.

I anledning af et andet udtryk, som hr. Tastesen brugte, nemlig „hvis dommerstanden vil vise vilje“, må jeg sige, at jeg tvivler ikke på, at domstolene vil dømme efter de love, som folketinget til enhver tid giver. Det har de da gjort indtil nu. Jeg tror, domstolene i højere grad end nogen anden autoritet holder på tredelingen. Vi blander os

[Justitsministeren.]

ikke i domstolenes forhold, og jeg kan heller ikke tænke mig muligheden af, at domstolene vil prøve at tage den lovgivende myndighed fra folketinget. En anden ting er, at vi bevidst overlader fortolkningen af visse lovbestemmelser til domstolene, og det gælder specielt den bestemmelse, vi her antagelig får vedtaget — det må vi jo regne med efter den tilslutning, det har fået. Den må vi i høj grad overlade til domstolene at fortolke.

Vi har forgæves, må jeg nok sige, forsøgt at beskrive gerningsindholdet, og specielt hvad skattesvig af særlig grov karakter betyder. Arbejdsgruppen, som har arbejdet med dette stof, har også gjort forsøg i form af et udkast, og det kan jeg redegøre for, når vi kommer til udvalgsbehandlingen. Man var næsten fra alle sider enig om, at det ville være uheldigt at forsøge at beskrive gerningsindholdet.

Det samme gælder indsmugling af farlig karakter. Det er heller ikke let at definere, men jeg er villig til at forklare, eventuelt ved eksempler, i udvalget, hvad man forstår herved, eller hvad man tænker sig man skal forstå herved.

Jeg takker specielt fru Hanne Budtz for de morsomme bemærkninger, fru Hanne Budtz kom med. Jeg skal sige, at jeg er villig til at komme og give oplysninger om høringerne. Det vil nu altid, tror jeg, være en formildende omstændighed, hvis nogen kan sige, at „nøden drev mig“ som i „Skriftemålet“. Det er jeg ikke i tvivl om at domstolene vil betragte som formildende.

Hr. Johan Philipsen pegede med rette på den præventive virkning. Jeg håber i høj grad, at det vil give sig udslag i, at der bliver færre og færre skattesnydere, ikke mindst til glæde for finansministeriet, som vi jo ved udarbejdelsen af dette lovforslag har haft et frugtbart samarbejde med.

Må jeg sige til hr. Johan Philipsen, som morede sig med at citere, hvad jeg sagde for to år siden, at når han vil citere mig, bør han dog tage de sidste udtalelser, jeg

har fremsat om emnet her i folketinget. De findes i Folketingstidende for den 11. marts 1971, sp. 4528. Der citerer jeg mig selv og korrigerer min gamle udtalelse. Jeg behøver vist blot at henvise til denne korrektion for at give svar til hr. Johan Philipsen. Naturligvis er han berettiget til at citere mig, men som sagt: tag helst det sidste citat.

Hr. Gudme satte et spørgsmålstegn ved, om der nu var tale om, at straffen skulle skærpes. Det synes jeg ikke skal stå uimodsagt, for der bør ikke sættes noget spørgsmålstegn ved, at for grov skattesvig skal straffen skam skærpes. Derfor forhøjer vi strafferammen til 4 år. Vi skal give udtryk for herfra, at vi er ikke tilfredse med, at der til dato, i hvert fald i løbet af de sidste 10 år, ikke er afsagt nogen dom på frihedsstraf på mere end 3 måneder for skattesvig. Det er ikke tilfredsstillende, så dette her er i høj grad udtryk for, at vi ønsker straffen skærpet.

Hr. Lütken spurgte, hvorfor vi ikke også har taget afgiftsunddragelser af særlig grov karakter med, og jeg må da indrømme, at det havde været naturligt. Det har man da også i arbejdsgruppen, som har udarbejdet dette lovforslag, overvejet, men man har fundet frem til, at emnet er så uoverskueligt, at det alene af tidsmæssige grunde ikke har været muligt at få det med nu. Tænk blot på, hvor mange forskellige former for afgift vi har. Jeg kan bare nævne alle punkt-afgifterne. Det gør i hvert fald problemet så stort, at man veg tilbage for at tage det med i denne omgang. Men dette er ikke udtryk for nogen principiel holdning. Vi er stadig væk af den opfattelse, at det bør være lige så strafbart at gøre sig skyldig i unddragelse af afgiftsbetaling, når dette sker under særlig grove former.

Jeg giver som sagt tilsagn om, at jeg vil medvirke til en velvillig behandling i retsudvalget.

Tastesen: Jeg har en bemærkning til hr. Gudme. Det var skam en ganske bevidst pegefinger, jeg kom med til dommerstan-

[Tastesen.]

den, for hvis det havde været således, at man inden for de sidste 10 år havde idømt strengere straffe for de grove tilfælde af skattesnyderi, så havde det lovforslag, som vi behandler her i dag, ikke været nødvendigt, så havde det måske ikke været nødvendigt at udvide strafferammen ud over den grænse, der findes med de 2 års fængsel. Nu kommer man fra regeringens side med forslag, og vi i folketinget skal hjælpe forslaget et stykke på vej netop ved over for den dømmende tredjedel af magten her i landet at gøre opmærksom på, at den lovgivende magt mener, at dette forhold skal bedømmes strengere, således at vi får den omkriminalisering, der gør, at berigelseskriminalitet af denne form skal bedømmes lige så strengt som den berigelseskriminalitet, vi til dato har bedømt meget strengt.

Gudme: Både justitsministeren, hr. Tastesen og jeg kan være enige om, at hvad angår de virkelig grove tilfælde er der anledning til også over for domstolene at pege på ved den skærpelse af straffeloven, som finder sted, at de bør belægges med en højere straf.

Det, som jeg sagde til hr. Tastesen, og som justitsministeren og nu hr. Tastesen svarede på, var, at jeg var skeptisk over for, om der i al almindelighed — altså ikke for de grove tilfælde af skattesvig og skatteunddragelse — skulle finde en skærpelse af straffen sted.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Grete Hækkerup): Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om optagelse af statslån i udlandet.

(Lovforslaget (nr. 12) findes i tillæg A. sp. 227, fremsættelsen i tidenden sp. 291).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Lysholt Hansen: Jeg kan på mit partis vegne anbefale det fremsatte lovforslag. Der er i øjeblikket en beløbsramme af den hidtidige bevilling tilbage, en beløbsramme på 850 mill. kr., og hertil kommer dette forslag, som giver mulighed for at optage udenlandske lån på yderligere 1 milliard kr.

Nogle kan måske synes, at det er en stor sum at stille til rådighed for ministeren. Jeg anser det for nødvendigt med det finansieringsbehov, der i dag er, til dækning af det løbende underskud på betalingsbalancen, til at afdrage på offentlig gæld til udlandet og til u-landsbidraget. Jeg anser det for nødvendigt, at vi har mulighed for at optage lån, når og hvor de kan fås til gode og fordelagtige vilkår. Vi har netop i dag i finansudvalget til efterretning haft det seneste lån, som er et 15 års D-markslån til en effektiv rente på 8,02 pct. — det kan vi jo ikke låne til herhjemme.

Med de tal, vi senest i dag har kunnet læse i aviserne både for handels- og betalingsbalancen, tyder meget på med hensyn til det betalingsbalanceunderskud, som nogle en overgang troede kunne blive små 3 milliarder kr., at vi nok skal være heldige, hvis det kan holdes nede i alt på årsbasis på 3½ milliard kr. Det vil sige, at der bliver behov for, at vi har fornøden valutabeholdning, og selv om den er øget også på det seneste, så er den dog kun øget, i kraft af at der er optaget udenlandske lån. Det er nødvendigt, at vi har fornøden valutabeholdning til at modstå et eventuelt hurtigt krav på den korte udenlandske gæld.

Derfor vil jeg gerne på mit partis vegne anbefale, at der åbnes denne bemyndigelse til, når tid og lejlighed og mulighed er der, at optage de fornødne udenlandske lån.

Hans Kjær: Der er jo ikke noget usædvanligt i, at regeringen, den til enhver tid siddende regering, søger folketingets tilslutning til en bemyndigelse til at optage udenlandske lån, og nødvendigheden af en sådan låntagning også i den kommende tid er vel åbenbar.

Efter min erindring er det også sådan, at de senere gange, folketinget har haft lejlighed til at behandle tilsvarende lovforslag, er debatten ikke så meget gået på uenighed om